

РЕШЕНИЕ

№ 25097

гр. София, 27.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 30.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **4285** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.34б, ал.5 от Закона за нотариусите и нотариалната дейност (ЗННД).

Образувано е по жалба от Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България, подадена чрез председателя нотариус Д. Т., срещу Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието. С нея е открито допълнително място за нотариус в съдебния район на Районен съд (РС) – [населено място] и е разрешено преместване на района на действие на нотариус Т. Д. Т., вписана в регистъра на Нотариалната камара (НК) под № 750 с район на действие – съдебен район на РС – Лом, от район на действие – съдебен район на РС - Лом в район на действие – съдебен район на РС – София.

С жалбата се твърди, че оспореният административен акт е незаконосъобразен, като постановен при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и неговата цел. Иска се отмяната му и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне с даване на задължителни указания по тълкуване и прилагане на закона.

Ответникът - министърът на правосъдието в представено по делото писмено становище и в открито съдебно заседание чрез процесуалните си представители юрк. И. С. и юрк. В. Х. оспорва жалбата. Счита същата за недопустима по отношение на частта от заповедта, с която е открито допълнително място за нотариус и за

неоснователна в останалата ѝ част. Моли съда да я отхвърли, както и да му присъди юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна - Т. Д. Т., чрез упълномощения процесуален представител адв. Б. Д., в представен по делото писмен отговор и в съдебно заседание оспорва жалбата като недопустима в частта ѝ, с която е открито място за нотариус с район на действие СРС и като неоснователна в останалата ѝ част. Претендира присъждане на сторените по делото разноски.

Софийска градска прокуратура не взема участие в производството по делото.

От данните по делото се установява следното:

Т. Д. Т. е вписана в регистъра на Нотариалната камара като нотариус под №750 с район на действие - съдебен район на РС – Л..

Със заявление с рег. № 94-Т-64/11.08.2023 г. до министъра на правосъдието нотариус Т. е поискала да

бъде преместена като нотариус в района на Софийски районен съд. Мотивирала е искането си с причини от личен, семеен и здравословен характер. Към заявлението са приложени документи, удостоверяващи описаните в заявлението обстоятелства.

На основание чл.346, ал.4 от ЗННД с писмо с рег. № 94-Т-64/25.08.2023 г. министърът е поискал от Нотариалната камара да изрази становище по заявлението. Съветът на нотариусите на Нотариалната камара е предоставил отрицателно становище по случая, взето с решение по протокол от проведено на 20.10.2023 г. редовно заседание на Съвета на нотариусите (СН) и съобщено на ответника с писмо с вх. № 94-Т-64/06.11.2023 г. А. на отрицателното становище е, че липсват изискуемите по закон предпоставки на чл.346 от ЗННД.

Заявлението е разгледано на заседание, проведено на 02.02.2024 г. (Протокол № 1), на Експертния консултативен съвет (ЕКС), създаден със заповед № ЛС-04-383/05.09.2023 г. на министъра на правосъдието. От представените писмени документи, ЕКС е установил, че Т. Д. Т. е диагностицирана с окончателна диагноза: „Дискова херния с компресия на нервното коренче на ниво L5/S1 вдясно”, като в представената епикриза (ИЗ № 7943/2022 г. от УМБАЛ „Л.”) са дадени препоръки за избягване на компресия на коремните мускули, продължително шофиране, носене на тежки предмети, ставане от нисък стоеж, както и за поддържане на здрава мускулатура и ергономична стойка. Като противоположни са определени продължителното седене в права позиция на едно място, седнала позиция и шофиране повече от 20-30 минути. Е. консултативен съвет е установил също, че освен наличието на важни причини от здравословен характер, са налице такива от семеен характер, които са пряко свързани с интересите на децата на Т. от двата ѝ брака. В приложеното към заявлението професионално становище с изх. № 996/15.07.2023 г. на Института за психично здраве и развитие е записано, че работната ситуация на нотариус Т., която скоро след майчинство се връща на работа, представлява сериозно предизвикателство пред способностите за адаптация и на двете семейни конфигурации и крие заплаха за психичното здраве на децата ѝ.

Поради това, ЕКС е приел, че е налице субективната предпоставка за уважаване на искането за преместване, тъй като заболяването на нотариуса не му позволява да продължи да изпълнява функциите си в района на действие на РС – Лом, което от своя страна е свързано с ежедневно продължително пътуване от местоживеенето ѝ в [населено място] до работното ѝ място в [населено място], явяващо се противоположно за здравословното ѝ състояние.

По отношение на обективната предпоставка по чл.346, ал.1 от ЗННД (открито място

по чл.10 от ЗННД), предвид обстоятелството, че не е налична информация за свободните места за нотариуси в [населено място], ЕКС е изискал такава от Съвета на нотариусите един път с писмо с изх. № 91-00-62/23.11.2023 г. и втори път с писмо с изх. № 91-00-62/21.03.2024 г.

След като изисканата информация не е постъпила, на свое заседание, проведено на 02.04.2024 г., ЕКС е направил справка на официалния сайт на Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване” в Таблицата на адресно регистрираните по постоянен и по настоящ адрес в Столична община (СО) към 15.03.2024 г., при която е установил, че към тази дата броят на адресно регистрираните по постоянен адрес в СО е 1 544 609, а на регистрираните по настоящ адрес – 1 427 262. Като е съобразил този брой, помощният орган на министъра е приел, че броят на нотариусите в съдебния район на СРС е по-малък от регламентирания в чл.10, ал.1, изр.2 от ЗННД. Пресметнато е, че според посочения законов текст в съдебния район на СРС трябва да има 152 места за нотариуси, а според извършена в регистъра на НК справка е установено, че в района на СРС са вписани 138 действащи нотариуси. Поради това ЕКС е взел решение да предложи на министъра на правосъдието да издаде заповед, с която на основание чл.10, ал.4 във вр. с ал.1 от ЗННД да открие едно свободно място за нотариус в съдебния район на СРС, на което нотариус Т. Д. Т.-И., вписана в регистъра на НК под № 750 с район на действие – съдебен район на РС – Лом, да бъде преместена от район на действие – съдебен район на РС – Лом в район на действие – съдебен район на РС – София на основание чл.34б от ЗННД.

Административното производство е приключило с издаването на оспорената в настоящото производство Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г., с която министърът на правосъдието на основание чл.10, ал.4 и чл.34б, ал.4 и ал.5, изр.2 във вр. с ал.1 от ЗННД е открил допълнително място за нотариус в съдебния район на Районен съд (РС) – [населено място] и е разрешил преместване на района на действие на нотариус Т. Д. Т., вписана в регистъра на НК под № 750 с район на действие – съдебен район на РС – Лом, от район на действие – съдебен район на РС - Лом в район на действие – съдебен район на РС – София.

В мотивите на акта е направен извод за наличието на обстоятелства, представляващи „важни” причини по смисъла на чл.34б, ал.2 във вр. с ал.1 от ЗННД (субективната предпоставка.) Прието е, че в случая е налице възникнала необходимост от обективен характер, при която съгласно разпоредбата на чл.10, ал.4 от ЗННД, министърът разполага с възможност и право да открие допълнително място за нотариус в съответния съдебен район като тази разпоредба е изключение от правилото, въведено с чл.10, ал.1 от ЗННД.

При тези данни Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав, намира жалбата, насочена срещу частта по т.1 от Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г., с която е открито допълнително място за нотариус в съдебния район на СРС за процесуално недопустима по следните съображения:

С обжалваната заповед в частта ѝ, с която се открива допълнително място за нотариус с район на действие – съдебен район на СРС, не се нарушават и не са застрашени права на жалбоподателя, като за него не възникват и задължения, поради което съдът намира, че за Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България не е налице правен интерес от обжалването ѝ в тази част. Съгласно чл.10, ал.4 от ЗННД, при необходимост на повече от определените по ал.1 нотариуси министърът на

правосъдието може по свой почин или по предложение на Съвета на нотариусите да открие допълнителни места за нотариуси в съответния район. Това означава, че преценката за необходимостта от разкриване на допълнителни места е предоставена на министъра на правосъдието, като това решение се взема в условията на оперативна самостоятелност, без становището на Съвета на нотариусите да може да повлияе върху него. Касае се до решение по целесъобразност, което попада извън обхвата на предвидения съдебен контрол за законосъобразност по чл.120, ал.2 от КРБ (В този смисъл е определение № 7052 от 23.07.2004 г. по адм. дело № 5761/2004 г. на 5-членен състав на ВАС). Освен това в чл.34б, ал.5 от ЗННД изрично е посочено, че Съветът на нотариусите разполага с правото да обжалва само заповедта за преместване на нотариус, ако същото е станало в нарушение на законовите изисквания. Правният интерес е абсолютна положителна процесуална предпоставка за правото на жалба, за наличието на която съдът следи служебно. Съответно липсата ѝ води до недопустимост на жалбата на основание чл.159, т.4 от АПК, която следва да бъде оставена без разглеждане, а образуваното по нея производство - прекратено.

В останалата част жалбата на Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България като насочена срещу Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието, в частта ѝ, с която е разрешено преместване на района на действие на нотариус Т. Д. Т., вписана в регистъра на НК под № 750 с район на действие – съдебен район на РС – Лом, от район на действие – съдебен район на РС – Лом в район на действие – съдебен район на РС – София, е процесуално допустима. Жалбата е подадена от надлежна страна – Съветът на нотариусите на Нотариалната камара на Република България след взето изрично решение за оспорване на процесната заповед, доколкото ех lege в разпоредбата на чл.34б, ал.5 от ЗННД се съдържа изрично субективното потестативно право на обжалване от страна на Съвета на нотариусите на заповедта за преместване. Жалбата е подадена в срока по чл.149, ал.1 от АПК и е насочена срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност акт.

Разгледана по същество, жалбата в частта ѝ насочена срещу т.2 от Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието е неоснователна.

След извършване на дължимата на основание чл.168, ал.1 от АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 от АПК, съдът приема следното:

Оспорената заповед е издадена от компетентен орган – министърът на правосъдието, съобразно предоставените му с чл.34б, ал.4 от ЗННД правомощия.

Доколкото в специалния закон не се поставя изискване за формата на обжалваната заповед, следва същата да е в съответствие с чл.59 от АПК. В случая това съответствие е налице, като оспореният акт съдържа посочените в ал.2 на чл.59 от АПК реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат на акта, фактически и правни основания за издаването му, разпоредителна част, указания относно органа и срока за обжалване, дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с посочване на длъжността му. В обжалваната заповед на министъра на правосъдието са посочени фактическите и правни основания, обосновали издаването ѝ, като са описани конкретните причини, налагащи преместването на нотариуса, а като прано основание са посочени съответстващите разпоредби на чл.10, ал.4 и чл.34б, ал.4 и ал.5, изр.2 във вр. с ал.1 от ЗННД.

При издаване на процесната заповед не са допуснати съществени нарушения на

административнопроизводствените правила, които да съставляват самостоятелно основание за нейната отмяна. В съответствие с изискванията на чл.35 от АПК за установяване на всички факти и обстоятелства от значение за случая преди издаването на административния акт органът е събрал и обсъдил всички представени пред него писмени доказателства. Изискано е становище от Съветът на нотариусите на Нотариалната камара по случая, като такова е постъпило. С оглед необходимостта от извършване на преценка за наличието на свободни места за нотариуси в посочения съдебен район, въпреки двукратно дадената възможност за предоставяне на информация за броя на свободните места за нотариуси по съдебни райони, административният орган е събрал служебно необходимите доказателства, въз основа на които да извърши дължимата по закон преценка.

Оспорената заповед е издадена и в съответствие с материалния закон и неговата цел.

Съгласно чл.34б, ал.1 от ЗННД, нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл.10. Това означава, че преместването на нотариус може да се осъществи само при кумулативното наличие на двете посочени с цитираната норма предпоставки, а именно: важни причини, които да налагат преместването и открито място за нотариус в района, в който нотариусът иска да бъде преместен. Посочените в ал.1 на чл.34б от ЗННД важни причини се съдържат в ал.2 на същия законов текст, според която важните причини по ал.1 са обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му, като те могат да се отнасят до неговото здравословно състояние, семейно положение и други, които при всички случаи водят до пълна или частична невъзможност да упражнява нотариални функции в съществуващия район на действие.

В случая от данните по делото се установява безспорно, че Т. Д. Т. е с диагноза „Дискова херния с компресия на нервното коренче на ниво L5/S1 вдясно“, която се установява с епикриза ИЗ № 7943/2022 г. от УМБАЛ „Л.“, както и че са дадени препоръки за избягване на компресия на коремните мускули, продължително шофиране, носене на тежки предмети, ставане от нисък стоеж, за поддържане на здрава мускулатура и ергономична стойка. Като противопоказни са посочени продължителното седене в права позиция на едно място, седнала позиция и шофиране повече от 20-30 минути.

В същото време се установява, че Т. Т. има две деца от два брака, като след приключване на първия брак, по отношение на детето от него със съдебно решение е определен споделен режим на упражняване на родителските права.

Във връзка с така установеното пред съда беше разпитан като свидетел бившият съпруг на Т. Т. – М. И. И., който дава сведения, че с Т. имат дете от брака си, което към момента на прекратяването му е било на три години и половина, а в момента е на седем години. Към момента на развода Т. вече е била нотариус в [населено място]. Дватама родители положили усилия, да изградят режим на отглеждане на детето, който да е най-благоприятен за него и който да го преведе през един труден период. Използвали са услугите на психолози. Идеята била режимът да отговаря на интересите на детето, но също и на желанието на бащата активно да участва в грижите за него. Свидетелят твърди, че на детето е осигурен един доста активен живот и добра социална среда, като то учело в едно от най-престижните училища в С., ходело на допълнителни уроци и състезания. Всичко това изисквало помощ и от

родителите на свидетеля, които активно се включвали в грижата за внучето си. Свидетелят твърди, че е създадена възможно най-добрата среда за отглеждане на дъщеря му и промяната можела да бъде пагубна за психическото ѝ състояние.

Показанията на свидетеля съдът кредитира като последователни, безпротиворечиви и съответстващи на останалите събрани по делото доказателства. От тях се извеждат сведения, че детето на нотариус Т. от първия ѝ брак е на възраст, която не предполага преместването му в друг град, извън семейната и социалната среда, с която е свикнало, и при нарушаване на обичайно установените вече отношения между него, майка му и баща му, без това да се отрази на психическото му състояние и стабилност. Действително нарушаването на режима на детето би могло да повлияе върху психичното и емоционалното му състояние, доколкото за него е важно от една страна да запази установения си начин на живот, като същевременно поддържа постоянна и здрава връзка с двамата си родители, което би било невъзможно, ако се наложи да живее в друг град. В този смисъл е и съдържащото се в административната преписка професионално становище с изх. № 996/15.07.2023 г. на Института за психично здраве и развитие, според което работната ситуация на нотариус Т., която скоро след майчинство се е върнала на работа, представлява сериозно предизвикателство пред способностите за адаптация и на двете семейни конфигурации и крие заплахата за психичното здраве на децата ѝ.

Посочените обстоятелства в тяхната взаимовръзка следва да се възприемат като изцяло изпълващи съдържанието на посочената в чл.34б, ал.2 от ЗННД субективна предпоставка – „важни причини”, налагащи уважаване на искането на нотариуса за преместването му в друг район на действие.

С това съдът приема, че субективната предпоставка за уважаване на искането за преместване е налице. Касае се до обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността ѝ, отнасящи се до здравословното ѝ състояние и семейното ѝ положение, които водят до пълна невъзможност да упражнява нотариални функции в района на действие на съдебния район на РС - Лом.

От друга страна, начинът на определяне на броя на нотариусите с район на действие в определен съдебен район е регламентиран в чл.10 от ЗННД. Според ал.1 от посочения текст, местата за нотариуси в определен район не могат да бъдат по-малко от две, като според изр.2 на 10 000 жители в определен район се открива едно място за нотариус. Съгласно чл.10, ал.4 от ЗННД обаче, при необходимост на повече от определените по ал.1

нотариуси министърът на правосъдието може по свой почин или по предложение на Съвета на нотариусите да открие допълнителни места за нотариуси в съответния район, което означава, че конкретната необходимост е предоставена на преценката на министъра на правосъдието. В този смисъл неоснователно в жалбата се твърди, че преценката на министъра следва да е основана на обективни обстоятелства – освободено място или незаето след провеждането на конкурс. Както вече беше посочено, преценката за необходимостта от разкриване на допълнителни места е предоставена на министъра на правосъдието, на когото законът предоставя възможността за вземане на това решение в условията на оперативна самостоятелност. С това съдът приема, че след като е било открито място за нотариус в района, в който нотариус Т. е искала да бъде преместена, е била налице и втората (обективната) предпоставка за издаване на оспорения акт.

По изложените съображения съдът намира, че жалбата срещу т.2 от заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл.143, ал.3 от АПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени своевременно поисканите разноси за юрисконсултско възнаграждение, които съдът определя в размер на 240 лв., съобразно предвиденото в чл.24 от Наредбата за заплащането на правната помощ във връзка с чл.37 от Закона за правната помощ. Основателно е и своевременно направеното искане от процесуалния представител на заинтересованата страна за присъждане на направените от него разноси в размер на 2000 лв., представляващи заплатено адвокатско възнаграждение, за които са представени доказателства за реалното им заплащане. Направеното от жалбоподателя възражение за прекомерност, съдът, като взе предвид фактическата и правна сложност на делото и осъществения обем на процесуална защита, намира за неоснователно.

Водим от горното и на основание чл.159, т.4 от АПК и чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 30-и състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България срещу Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието, в частта ѝ, с която е открито допълнително място за нотариус в район на действие – съдебен район на РС – София.

ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 4285/2024 г. по описа на Административен съд – София град в тази му част.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Съвета на нотариусите на Нотариалната камара на Република България срещу Заповед № СД-05-55/08.04.2024 г. на министъра на правосъдието в частта ѝ, с която е разрешено преместване на района на действие на нотариус Т. Д. Т., вписана в регистъра на НК под № 750 с район на действие – съдебен район на РС – Лом, от район на действие – съдебен район на РС - Лом в район на действие – съдебен район на РС – София.

ОСЪЖДА Нотариалната камара на Република България да заплати на Министерството на правосъдието сумата от 240 (двеста и четиридесет) лева за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Нотариалната камара на Република България да заплати на Т. Д. Т. с ЕГН [ЕГН], сумата от 2000 (хиляда и двеста) лева разноси за адвокатско възнаграждение.

Решението в прекратителната му част е с характер на определение и подлежи на обжалване с частна жалба в 7-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

В останалата част решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен съд.

Съдия: